

A Budapest Környéki Törvényszék dr. Karkosák Balázs ügyvéd (1250 Budapest, Pf.: 8.) által képviselt [REDACTED] felperesnek – [REDACTED] által képviselt Lombard Pénzügyi és Lízing Zrt. (6720 Szeged, Somogyi u. 19.) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében meghozta a következő

K Ö Z B E N S Ő Í T É L E T E T :

A bíróság megállapítja, hogy a peres felek között 2008. július 22. napján létrejött HIT számú egyedi kölcsönszerződés érvénytelen.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 (tizenöt) napon belül a Fővárosi Ítéltáblához címzett, de a Budapest Környéki Törvényszéken elektronikus úton benyújtható fellebbezésnek van helye.

A fellebbezést a Fővárosi Ítéltábla bírálja el.

- A másodfokú bíróság az ítélet ellen irányuló fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére, vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték, vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik.
- ha a felek ezt kérték,
- a fellebbezés csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel, vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos,
- a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul, a felek ez esetekben is kérhetik a tárgyalás tartását.

A fellebbező fél számára a jogi képviselet kötelező.

I N D O K O L Á S :

A bíróság az eljárás adatai alapján az alábbi tényállást állapította meg:

A felperes magáncélú használatra megvásárolta a [REDACTED] szállítótól a [REDACTED] / frsz.-ú, Opel Vectra típusú személygépjárművet, amely bruttó vételára 3.000.000,- forint volt.

A vételár finanszírozására a felperes 2008. július 22. napján svájci frank alapú kölcsönszerződést kötött az alperes jogelődjével a Lombard Finanszírozási Zrt.-vel (továbbiakban: alperes).

Az alperes a HIT2 számú kölcsönszerződés alapján 1.900.000,- forint kölcsönösszeget folyósított a felperes számára.

A rendszeres törlesztőrészeket 120 x 28.945,- forintban, míg a saját részt 1.100.000,- forintban határozták meg. Az első részlet esedékessége 2008. augusztus 25. napja volt, majd az ezt követő további részeket minden hónap 25. napjáig kellett teljesíteni. Az összes törlesztőrészlet a szerződés szerint 3.473.400,- forintot tett ki. Az egyedi szerződésben a teljes hiteldíjmutatót 15,22 %-ban határozták meg. A szerződés az ügyleti kamat mértékét nem tartalmazza.

Az egyedi szerződés 2. pontja szerint a kölcsönszerződésben nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező, a Lombard Finanszírozási Zrt. hitelezési tevékenységre vonatkozó Üzletszabályzata HIT/2006.05.31. tartalmazza.

Az egyedi kölcsönszerződés 3. pontja szerint: „A kölcsönbevevő kijelenti, hogy az egyedi kölcsönszerződésben az annak elválaszthatatlan részét képező „Opció és Adásvételi Szerződés”-ben, valamint az Üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, és azokat a jelen szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el, és az Üzletszabályzat átvételét a jelen szerződés aláírásával nyugtázza.”

Az egyedi szerződés 8. pontja szerint:

„A kölcsönbevevő által választott Kamatváltozás I., és Kamatváltozás II. (árfolyamváltozás) elszámolási mód: normál deviza alapú finanszírozás (normál deviza konstrukció), a Kamatváltozás I., és a Kamatváltozás II.-t (árfolyamváltozás) a kölcsönbevevő a kölcsönbeadó Hirdetménye szerinti gyakorisággal köteles megfizetni. „

A gépjármű hitelezési tevékenységre vonatkozó HIT2006.05.31 számú üzletszabályzatnak (a továbbiakban: ÜSZ) (10/A/8) a perrel érintett szerződési pontjai a továbbiakat rögzíti:

„I.6. Normál deviza konstrukció:

Amennyiben a mértékadó devizanem nem forint, a kölcsönbevevő a Kamatváltozás I., és Kamatváltozás II. a kölcsönbeadó Hirdetménye szerint köteles megfizetni.

I.15.

A törlesztőrészlet az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott esedékességekhez tartozó tőke, valamint kamat törlesztési kötelezettségek együttes összege.

I.16. Kamat

A tőkére vetített kamat degresszív módon kerül meghatározásra az alábbiak szerint:

a.) A futamidő első 36 hónapját követően a kamat 2%-kal csökken.

b.) Amennyiben a teljes futamidő 50%-a nem éri el a 36 hónapot, abban az esetben a teljes futamidő 50%-át követő első teljes naptári hónapban csökken a kamat 2%-kal. Amennyiben az a.) vagy b.) pont szerint csökkenő kamat alacsonyabb, mint a mértékadó kamat hatályos referencia értéke, abban az esetben a kamat egyenletes a teljes futamidő alatt.

I.17. Mértékadó devizanem

Az egyedi kölcsönszerződésben meghatározott devizanem. Amennyiben a mértékadó devizanem forint, úgy értelem szerint a Kamatváltozás II.-re és a Kamatváltozás III.-ra vonatkozó rendelkezések nem kerülnek alkalmazásra.

I.22. Árfolyam

A Takarékbank Rt. által a mértékadó devizanemre kiemelt ügyfelek számára jegyzett hivatalos forintban kifejezett árfolyam.

I.24. Mértékadó árfolyam

A mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi kölcsönszerződés létrejötte napján.

I.25. Kamatváltozás

a.) Kamatváltozás I.

A mértékadó kamatláb pénzpiacon bekövetkezett %-os értékének változása függvényében a hátralévő törlesztőrészletek összegét érintő kamatkülönbözet.

b.) Kamatváltozás II. (árfolyamváltozás)

A mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében az alábbi képlet alapján meghatározott kamat különbség.

Kamatváltozás II. = Fizetési kötelezettség x (fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam/mértékadó árfolyam) -1

c.) Kamatváltozás III. (árfolyamváltozás)

A kölcsönszerződés futamidő lejárta előtti megszűnésekor fizetendő – ki nem terhelt – kamatkülönbözet, melynek mértéke a szerződés megszűnésének eseteit szabályozó rendelkezésekben külön kerül meghatározásra.

I.27. Teljes hiteldíj mutató

A THM a különböző ajánlatok összehasonlítására az ügyfél megfelelő tájékoztatására szolgál. Számítása során a pénzügyi intézmények a hitellel kapcsolatos – kamaton túli egyéb – költségeket is be kell számítani, ezért az ügylet tényleges terheit mutatja %-os formában. A THM számításának képletét a 41/1997. (III.5.) Korm. rendelet tartalmazza. A teljes hiteldíj mutató az egyedi kölcsönszerződés létrejöttekor meghatározott hitelminősítési díjat, valamint kamatot foglalja magában annak figyelembevételével, hogy a felek a kölcsönfolyósítás időpontjának a tervezett átadás dátumát megelőző 15 naptári napot tekintik. Deviza alapú kölcsön esetén a törlesztőrészletek forintban, a szerződéskötést megelőző, 10 napnál nem régebbi árfolyamon vannak figyelembe véve.”

Az Üzletszabályzat IV.4. pontja szabályozza a kamatszámítás módját.

A IV.6. pont szerint az esedékessé vált törlesztőrészletekre jutó Kamatváltozás II. a hitelező utólag – a Hirdetményben közzétett gyakorisággal – terheli ki, amennyiben a még ki nem terhelt valamennyi Kamatváltozás II. összege legalább a Hirdetményben meghatározott mértéket eléri.

A szerződés megszűnésekor a hitelező a ki nem terhelt valamennyi Kamatváltozás II.-t kiterheli, illetve jóváírja.

Az Üzletszabályzat IV.4. pontjában szereplő képlet szerint kiszámítva a szerződés ügyleti kamata 14,38% (7/A/4) .

„A hitelező jogosult a folyósított kölcsön összege után kamatot felszámítani. A kamatszámítás a kölcsön folyósításának időpontjában az alábbi képlet alapján történik:

$K_1 = H_1 * r * (t_1 + t_{1-1}) / 36000$, ahol a $K_1 = t_1$ időpontban számított kamat, $H_1 = t_1$ időpontban fennálló tőketartozás, $r =$ kamatláb %-ban, $T_{1-1} =$ a t_1 időpontot megelőző kamattörlesztés, illetve a folyósítás időpontja, $t_1 =$ a kamatszámítás mértéke.

Az Üzletszabályzat V.6. pontja szerint:

„Amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt „mértékadó devizanem” nem magyar forint (HUF) a kölcsönszerződés devizaalapú szerződés, amely esetben a Kölcsönbevevő vállalja mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Az árfolyamváltozás lehetséges mértéke Euro esetében a mindenkori intervenció sáv nagysága alapján limitálható, míg egyéb devizák esetében további kockázatot jelent az adott deviza és az Euro keresztárfolyamának változása.”

Az alperes és a Novák Autóház Kft. 2006. március 24. napján kötött együttműködési megállapodást, amelyben rögzítették azt, hogy a Novák Autóház Kft., mint kereskedő, vállalja, hogy potenciális, illetve konkrét vevőinek az alperest ajánlja, mint szerződéses gépjármű finanszírozó partnert, és közreműködik az alperes és a kereskedő vevői között létrejövő kölcsön-, és lízing, illetve bérleti szerződések megkötésében. A kereskedő a közreműködés során jogosult és köteles a megállapodásban és kiegészítő mellékleteiben foglalt feladatok teljesítésére.

Az együttműködési megállapodás 2. pontja szerint az alperes az együttműködési megállapodással felhatalmazza a kereskedőt, hogy az alperes nevében és képviselőjében kölcsön-, és lízing, illetve bérleti szerződést kössön.

A képviselő feltételeit az együttműködési megállapodás 3. pontja tartalmazza.

A Novák Autóház 2006 Kereskedelmi Kft. nevében a szerződés megkötésének időpontjában a társaság ügyvezetője Novák Zsolt volt jogosult eljárni.

Az alperes 2016. február 29. napján kelt nyilatkozatában rögzítette azt, hogy az alperes a per tárgyát képező szerződést az ahhoz kapcsolódó valamennyi okiratot, szerződést, ideértve különösen a finanszírozási kérelmeket, ajánlatokat, opciós szerződést, adásvételi szerződést, garancia szerződést, átadás-átvételi jegyzőkönyvet, a Lombard Finanszírozási Zrt. nevében, képviselőjében aláíró ██████████ és ██████████ nyilatkozatát és eljárását jóváhagyják a Ptk. 221. § (1) bekezdése alapján.

A szerződés megkötése előtti Finanszírozási Kérelem II. nyomtatványa szerint a kötendő szerződés mértékadó devizaneme svájci frank, a mértékadó árfolyam 2008. július 17. napján 141,42,- forint, a THM meghatározása az aktuális feltételek, illetve hatályos jogszabályok figyelembevételével történt, és a feltételek változása esetén a mértékben módosulhat. A THM mértéke nem tükrözi a hitel árfolyam-, valamint kamatkockázatát. Ügyleti kamat: 13,43 %, THM: 15,22% (7/A/5).

A szerződés futamidejének lejártára tekintettel a szerződés 2018. augusztus 17. napján lezárásra került. A szerződés futamideje alatt az alperes árfolyamváltozás címén 1.590184,- Ft-ot terhel ki a felperes számára. (6. sz. beadvány)

A felperes módosított keresetében (2015. november 28.) annak megállapítását kérte, hogy a felek között létrejött kölcsönszerződés érvénytelen a következő okokból:

- 1.) A szerződés nem határozza meg a kölcsön összegét devizában, és nem jelöli meg az átszámítás alapjául szolgáló devizaárfolyamot sem, így a szerződés a szerződéskötéskor hatályos Hpt. 213. § (1) bekezdés a.) pontjába ütközik, mivel nem tartalmazza a szerződés tárgyát.
- 2.) A szerződés nem határozza meg az ügyfelet terhelő valamennyi költséget és azok összegét. A Hpt. 210. § (2) bekezdése a pénzügyi és kiegészítő szolgáltatásokra irányuló szerződés lényeges tartalmi elemeként jelöli meg a kamatot, díjat és minden egyéb költséget, vagy feltételt, ideértve a késedelmes teljesítés jogkövetkezményeit, és a szerződést biztosító mellék kötelezettségek érvényesítésének módját, következményeit is előírva azoknak az írásba foglalt szerződésben történő egyértelmű meghatározását. A szerződés azon túl, hogy a THM mértékét 15,22% mértékben tünteti fel, nem határozza meg az ügyleti kamat mértékét sem. Erre figyelemmel a szerződés a megkötéskor hatályos Hpt. 213. § (1) bekezdésének b.) és c.) pontjába ütközik, ezért a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis.

3.) A szerződéskötéskor az alperes nem nyújtott a felperes számára megfelelő tájékoztatást az árfolyamváltozás kockázatairól. A felperes előadása szerint kockázatfeltáró nyilatkozatot nem írt alá, és az árfolyamváltozás következményeiről a kereskedő akként tájékoztatta, hogy minimális ingadozás fordulhat elő a törlesztőrészletek tekintetében, és amennyiben változás be is következik, az bizonyosan nem lesz jelentős összeg. A felperes e körben hivatkozott a Kúria 6/2013. számú PJE határozatra is, és álláspontja szerint, ha a kereskedő, illetve az alperes tájékoztatja arról, hogy a törlesztőrészlet a többszörösére is nőhet, vélhetően megérti a kockázatot és nem köt szerződést az alperessel. A téves és nem kielégítő tájékoztatás folytán pedig alappal gondolta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy ahogy az autókereskedő mondta, nem jelentős, az a felperest csak korlátozott mértékben terheli, ezért a szerződésnek az árfolyamkockázatra, a törlesztő részlet változására vonatkozó rendelkezései tisztességtelenek, aminek következtében a szerződés a Ptk. 209. § és 209/A. §-a alapján érvénytelen.

Az érvénytelenség jogkövetkezményeként kérte, hogy a bíróság a szerződést a határozathozatalig terjedő időre nyilvánítsa hatályossá. A keresetlevélhez mellékelte elszámolásra figyelemmel kérte, hogy a bíróság a szerződés érvénytelenségére figyelemmel a kamat mértékét az ügyleti kamat helyett a jegybanki alapkamat alapulvételével számítva határozza meg, és erre figyelemmel kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 3.091.351,- forint túlfizetésnek a felperes javára történő megfizetésére. (G.40.887/2015/30.) Kérte továbbá, hogy a bíróság az alperest marasztalja perköltségben is.

Az **alperes** a kereset elutasítását kérte (7. sorszám alatti ellenkérelem, 10. sorszám alatti előkészítő irat).

1.) Álláspontja szerint a felek között a kölcsönszerződés érvényesen létrejött. A kölcsönszerződésben a szerződés tárgya meghatározásra került azzal, hogy a szerződés tartalmazza a kölcsön összegét 1.900.000,- forint összegben. A mértékadó devizanem svájci frankban került rögzítésre, de ez nem azt jelenti, hogy a svájci frankban is meg kell határozni a kölcsön összegét, hanem azt, hogy felek között az elszámolás alapja a svájci frank.

Az Üzletszabályzat I.22. pontja megadja az árfolyam fogalmát, az I.24. pontja a mértékadó árfolyam fogalmát, amely alapján a kölcsönösszeg devizában egyértelműen meghatározható. Álláspontja szerint nem kötelező tartalmi eleme a szerződésnek, hogy a felek a kölcsönösszegét devizában is meghatározzák. Az átszámítás alapjául szolgáló devizaárfolyamot pedig az Üzletszabályzati pontok egyértelműen meghatározzák, így a perbeli szerződés érvénytelensége a Hpt. 213. § (1) bekezdés a.) pontja alapján nem állapítható meg.

2.) A kamat mértéke nem csak százalékos formában, hanem összegszerűen is meghatározható. A perbeli szerződés tartalmazza az összes törlesztőrészletből eredő fizetési kötelezettséget (3.473.400,- forint) a saját részt és a folyósított kölcsönt a törlesztőrészleteket, illetve azok számát és esedékességét. A kamat mértéke ebben az esetben nem más, mint az összes fizetési kötelezettség a kölcsön összegével csökkentve.

Kérte, hogy a Ptk. a 231. § (2) bekezdése alapján, figyelemmel a Kúria 1/2010. (VI.28.) PK vélemény 5. pontjában foglaltakra a Kúria 6/2013. PJE határozatában foglaltakra az érvénytelenség jogkövetkezményeinek alkalmazására oly módon kerüljön sor, hogy a bíróság a kölcsönszerződést a megkötésére visszaható hatállyal nyilvánítsa érvényessé akként, hogy az ügyleti kamat éves százalékos mértékét 14,38%-ban pótolja.

3.) Az Üzletszabályzat V.6. pontja rögzíti, hogy amennyiben a kölcsönszerződésben megjelölt mértékadó devizanem nem magyar forint, a kölcsönszerződés deviza alapú szerződés, amely

esetében a kölcsönvevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat. Az árfolyamváltozás lehetséges mértéke euró esetében a mindenkori intervenció sáv nagysága alapján limitálható, míg egyéb devizák esetében további kockázatot jelent az adott deviza és az euró keresztárfolyamának változása. Az Üzletszabályzat V.6. pontjában meghatározott szerződéses kikötés az alperes ellenkérelme szerint nyelvtani értelemben is egyértelműen fogalmaz azon vonatkozásban, hogy a kölcsönbevevő vállalja a mértékadó devizanem és a forint közötti árfolyamváltozásból eredő kockázatokat.

Az alperes álláspontja szerint e szerződés típusnál az adós az adott időszakban irányadó forint kölcsönnél kedvezőbb kamatmérték mellett devizában adósodik el, amiből következően ő viseli az árfolyamváltozás hatásait. A forint gyengülése az adós fizetési terhének növekedését, az erősödése pedig a csökkenését eredményezi (Kúria 6/2013. PJE határozata).

Az alperes hivatkozott arra, hogy önmagában egy olyan polgári ügylet, amelyben a forint kedvezőtlen alakulása növeli a törlesztőrészlet nagyságát, ugyanakkor a forint erősödése csökkenti azt, nem érvénytelen, és az azt előíró kötelesek sem tisztességtelenek. E körben hivatkozott a Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.052/2012/7. számú határozatára. Az alperes kiemelte azt, hogy a szerződés megkötése előtt kelt finanszírozási kérelmen és tájékoztató ajánlaton (A/5) feltüntetésre került, hogy a folyósított összeg elszámolása deviza alapú lesz, az, hogy a mértékadó devizanem svájci frank, illetve, hogy normál deviza konstrukció az elszámolási mód, továbbá, hogy a THM meghatározása az aktuális feltételek, illetve hatályos jogszabályok figyelembevételével történt, és a feltételek változása esetén a mértéke módosulhat, továbbá a THM mértéke nem tükrözi a hitel árfolyam-, valamint kamat kockázatát.

A finanszírozási kérelem elkészítésekor az ügyfélnek nyilatkoznia kellett, hogy normál deviza konstrukció, vagy havi fix konstrukció legyen az árfolyamváltozás elszámolásának módja. A finanszírozási kérelem szerint, majd az egyedi szerződésbe foglaltan is, a felperes a normál konstrukciót választotta. Nyilvánvaló, hogy a felperes ezek közül a konstrukciók közül csak akkor tudott választani a szerződés aláírását megelőzően, illetve a szerződésben, ha azok részlet szabályait egyébként megismerte, arról tájékoztatást kapott.

A felperes keresete -annak jogalapja körében - részben alapos.

A Ptk. 205. § (1) bekezdésének a szerződéskötéskor hatályos rendelkezése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.

A Ptk. 205/B. § (1) bekezdésének a szerződéskötéskor hatályos rendelkezése szerint az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten, vagy ráutaló magatartással elfogadta.

A felperes a kölcsönszerződésben elfogadta a HIT/2006. 05. 31. számú Üzletszabályzat rendelkezéseit.

A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. szerződéskötéskor hatályos 213. § (1) bekezdése szerint semmis az a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés, amelyik nem tartalmazza – egyebek mellett :

a.) a szerződés tárgyát

b.) az éves százalékbán kifejezett teljes hiteldíjmutatót, a hiteldíjmutató számítása során figyelembe nem vett egyéb – esetleges – költségek meghatározását és összegét, vagy ha az ilyen költségek pontosan nem határozhatók meg, az ezekre vonatkozó becslést,
c.) a szerződéssel kapcsolatos összes költséget, ide értve a kamatokat, járulékokat, valamint ezek éves százalékbán kifejezett értékét.

A felperes hivatkozása szerint az egyedi kölcsönszerződés nem tartalmazza a szerződés tárgyát valamint az összes költség, **kamat**, járulékok éves százalékbán kifejezett összegét.

A szerződésben feltüntetésre került a folyósítandó kölcsön összege forintban megjelölve, amely a 6/2013. sz. PJE határozat tartalma szerint is elégséges módja a szerződés tárgyának megjelölésére, így a bíróság ezen okból a szerződés érvénytelenségét nem állapította meg.

Az alperes hivatkozása szerint a kölcsönszerződés valóban nem tartalmazta a kölcsön %-ban kifejezett kamatát, azonban az összes fizetendő törlesztőrészlet és a kölcsön összegének különbözete az induló ügyleti kamat összegét adja, ami 1.573.400.- forint.

A bíróság megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés tartalmazta a kölcsön összegét (1.900.000.- Ft) és az összes törlesztőrészletet (3.473.400.- forint). A kettő különbözeteként a szerződés összegszerűen tartalmazta a kölcsön kamatát, ugyanakkor nem tartalmazta annak éves, százalékbán kifejezett értékét.

A Ptk. 237. § (1) bekezdése szerint az érvénytelen szerződés esetében a szerződéskötés előtt fennálló helyzetet kell visszaállítani.

A (2) bekezdés szerint, ha a szerződéskötés előtt fennállott helyzetet nem lehet visszaállítani, a bíróság a szerződést a határozathozatalig terjedő időre hatályossá nyilvánítja. Az érvénytelen szerződést érvényessé lehet nyilvánítani, ha az érvénytelenség oka megszüntethető. Ezekben az esetekben rendelkezni kell az esetleges ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás visszatérítéséről.

A Ptk. 239. § (1) bekezdése szerint a szerződés részbeni érvénytelensége esetén az egész szerződés csak akkor dől meg, ha a felek az érvénytelen rész nélkül nem kötötték volna meg. Jogszabály ettől eltérően rendelkezhet.

A (2) bekezdés szerint fogyasztói szerződés részbeni érvénytelensége esetén csak akkor dől meg, ha a szerződés az érvénytelen rész nélkül nem teljesíthető.

A felek között nem volt vitatott, hogy a létrejött kölcsönszerződés nem tartalmazza a kamat éves százalékbán kifejezett értékét.

Erre figyelemmel a Hpt. 213. § (1) bekezdés c.) pontja alapján a bíróság azt állapította meg, hogy a szerződés érvénytelen.

A felperes hivatkozása szerint a szerződésben megjelölt **teljes hiteldíjmutató** mértéke nem valós adat, a THM számításnál a tőkeösszeget az ügyleti kamatot, az árfolyamrést, a szerződés kezelési költségét kellett volna figyelembe venni, azonban ebből csak a tőkeösszeg ismert, az ügyleti kamat ismeretlen, az árfolyamrész tisztességtelenségét jogszabály állapítja meg, a szerződés kezelési és ügyviteli költségeinek felszámítása pedig nem ismert. A szerződés kezelésének ügyviteli költségeinek felszámítását lehetővé tevő üzletszabályzati rendelkezés Kúriai határozat érvénytelenítette.

A bíróság álláspontja szerint a perbeli kölcsönszerződés THM mértékét tartalmazza, azt 15,22 % - ban tüntette fel.

A bíróság a Hpt. 213. § (1) bekezdés b.) pontjának rendelkezését értelmezve arra a megállapításra jutott, hogy a jogalkotó a semmisség jogkövetkezményét arra az esetre tartotta fenn, ha a kölcsönszerződés nem tartalmazza az éves százalékban kifejezett teljes hiteldíjmutatót. A semmisség jogkövetkezménye arra az esetre nem alkalmazható, ha a teljes hiteldíjmutató éves százalékos mértéke megjelölésre kerül ugyan, de az nem felel meg a szerződés tényleges költségeinek.

A Hpt. 213. § (1) bekezdés b.) pontja nem ad választ arra, hogy milyen következménye van annak, ha a kölcsönszerződés nem a valóságnak megfelelően tartalmazza a teljes hiteldíjmutatót.

A bíróság ezért a szerződés érvénytelenségét a felperes által megjelölt ezen ok alapján nem állapította meg.

Az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás hiánya és az árfolyamkockázat felperesre telepítése körében:

A Ptk. szerződéskötéskor hatályos 209. § (1) bekezdése szerint tisztességtelen az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan, és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg.

A (2) bekezdés szerint a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor is vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel, vagy más szerződésekkel való kapcsolatát.

A Ptk. szerződéskötéskor hatályos 209/A. § (2) bekezdése szerint fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalta tisztességtelen kikötés semmis.

A Hpt. 203. §. (6) bekezdése alapján az olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja.

A Hpt. 203.§. (7) bekezdése szerint a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell

a) devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.

A perbeli kölcsönszerződés árfolyamkockázatról szóló megfelelő tájékoztatás vizsgálata körében a bíróság az Üzletszabályzat V.6. pontjában az I.6., I.7., I.15., I.16., I.17., I.18., I.21-25., IV. 6., XI.1-4. pontjaiban foglaltakat értelmezte és meghallgatta a felperest.

A Kúria 2/2014.PJE határozatában foglaltakra figyelemmel a peres eljárás során az alperes által bizonyítandó tény az árfolyamkockázat valós tartalmára vonatkozó, konkrét és egyedi tájékoztatás megtörténte és annak tartalma.

A pénzügyi intézmény által csatolt és a fogyasztó által aláírt és a tájékoztatás lényeges tartalmát is rögzítő kockázatteltáró nyilatkozattal szemben a fogyasztót terheli annak bizonyítása, hogy a tájékoztatást nem kapta meg, annak tartalma eltért a nyilatkozatban foglaltaktól, illetve a kiegészítő tájékoztatásra tekintettel alappal gondolhatta úgy, hogy az általa viselendő árfolyamkockázat nem valós, annak nincs reális valószínűsége, vagy az bizonyos mértékben korlátozott.

Az alperes sem vitatta, hogy a szerződéshez kapcsolódóan külön kockázat feltáró nyilatkozat megszövegezésére, és annak a fogyasztó részére történő átadására nem került sor. Álláspontja szerint az, hogy az árfolyamváltozásból eredő terheket a felperes köteles viselni az Üzletszabályzat ellenkérelmében megjelölt pontjaiból megállapítható.

A devizaalapú kölcsönszerződések megkötésére általában azért került sor, mert az adós célja az volt, hogy a forint kölcsönszerződések esetén irányadó kamatnál alacsonyabb kamattal jusson kölcsönhöz. Erre csak úgy nyílt lehetőség, ha devizában adósodik el, ami egyben azt jelenti, hogy vállalja az árfolyamváltozás kockázatát, amelynek iránya, mértéke előre nem látható, nem kiszámítható. A szerződéses konstrukcióból származó árfolyamkockázatot az adós szempontjából kiegyenlíthette az az előny, amely az alacsonyabb kamattal és törlesztőrészletben mutatkozott meg, tehát mindkét fél realizálhatott számára fontos előnyöket az aktuális gazdasági, üzleti érdekeinek megfelelően.

A perbeli esetben megállapítható az, hogy a szerződésben meghatározott kamattal mértéke 14,38%.

A szerződés konkrétan az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezést nem tartalmazott, a szerződés részét képező Általános Szerződési Feltételek I.23., I.25. pontok értelmező rendelkezései, továbbá az Üzletszabályzat V.6. pontjának tartalma nem felel meg az átláthatóság követelményének, abból nem állapítható az meg, hogy a forint kedvezőtlenül irányuló változása esetén a felperes terhei milyen módon változnak meg.

A bíróság álláspontja szerint az Általános Szerződési Feltételek e rendelkezéseiből nem tűnik ki az, hogy az árfolyamváltozásnak milyen hatása van a felperes által fizetendő törlesztőrészletekre. Az Általános Szerződési Feltételek megjelölt rendelkezései megfogalmazása nem egyértelmű, homályos, az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára megfelelő tájékoztatást nem nyújt.

A bíróság álláspontja szerint az árfolyamkockázat (korlátlan) viselésének szerződési rendelkezése a fogyasztó számára nem volt világosan felismerhető, illetve érthető, ezért az Általános Szerződési Feltételek V. 6. pontjának tisztességtelensége megállapításának feltételei fennállnak.

Az alperes által nyújtott árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás ily módon nem felel meg sem a G/2013. PJE határozatban, sem a 2/2014. PJE határozatban foglalt követelményeknek.

Ezen túlmenően rögzíti a bíróság azt, hogy az Európai Bíróság C-51/17. számú ügyben hozott döntése akként foglalt állást, hogy a 93/13. irányelv IV. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az a követelmény, amely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy az utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak.

E tekintetben e követelmény magában foglalja, hogy az árfolyamkockázattal kapcsolatos feltételeknek nem csak alaki és nyelvtani szempontból, hanem a konkrét tartalom vonatkozásában is érthetőnek kell lennie a fogyasztó számára, abban az értelemben, hogy az

általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztót ne csupán azt legyen képes felismerni, hogy a nemzeti fizetőeszköz a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti devizához képest leértékelődhet, hanem értékelni kell tudni egy ilyen feltételnek a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt – esetlegesen jelentős – gazdasági következményeit is.

Az egyértelmű és világos tájékoztatás követelménynek nem felel meg az, hogy az üzletszabályzat I.25. pontja például kamatváltozásként tünteti fel magát az árfolyamváltozást. Az Általános Szerződési Feltételek V.6. pontjából pedig nem állapítható meg, hogy a bekövetkező árfolyamváltozás milyen konkrét következményekkel járhat.

A felperes személyes nyilatkozata szerint semmilyen tájékoztatást nem kapott, az esetleges árfolyamváltozásnak a törlesztőrészek nagyságára gyakorolt hatásáról. Azzal számolt, hogy a szerződésben megjelölt törlesztőrészek visszafizetésével teljesíti kötelezettségeit. A szerződés megkötésében az alperes részéről közreműködő ██████████ nyilatkozatában előadta, hogy a konkrét ügyletre már nem emlékszik vissza, és általánosságban azt tudta elmondani, hogy az árfolyamváltozás kockázatáról az ügyfelek nem kaptak tájékoztatást. (27. sz. jkv. 2. oldal)

Így a felperes és a tanú nyilatkozatából nem állapítható meg, hogy az alperes szóbeli, kiegészítő tájékoztatása a kifejtett követelményeknek megfelelt volna.

Mínderre figyelemmel az Üzletszabályzat V.6. pontja tisztességtelensége a Ptk. 209.§. (1) bekezdése alapján megállapítható volt.

Az árfolyamváltozás kockázatát korlátlanul az adósra hárító szerződési feltétel tisztességtelenségének oka nem önmagában az, hogy e kockázatot az adósnak kell viselnie, hanem az, hogy az adósra hárított kockázat korlátlan, annak nincs felső határa, ezért az árfolyamváltozás kockázatát korlátlanul az adósra hárító szerződési feltétel tisztességtelensége nem eredményezheti az adós teljes mentesülését az árfolyamváltozás kockázatának viselése alól, nem járhat azzal a következménnyel, hogy az adós a szerződéskötéskor érvényes árfolyam alkalmazásával köteles teljesíteni a kölcsönt a teljes futamideje alatt, hanem az adós csak a kockázat korlátlan, felső határ nélküli viselése alól mentesítheti. Ha az árfolyamváltozás kockázatát korlátlanul az adósra hárító szerződési feltétel tisztességtelen, és emiatt kiesik a szerződésből, akkor nem állapítható meg, hogy az adós milyen mértékben köteles viselni az árfolyamváltozás kockázatát, emiatt a tisztességtelen feltétel nélkül a szerződés nem teljesíthető, erre figyelemmel a szerződés részévé vált Üzletszabályzat V.6. pontjába foglalt feltétel tisztességtelenségén alapuló érvénytelenségének a Ptk. 239. § (2) bekezdése alapján az a következménye, hogy a teljes kölcsönszerződés érvénytelen.

Mivel a perben e kérdésben a felperes által érvényesített jog fennállása és a felperest ennek alapján megillető követelés összege tekintetében a vita elkülöníthető volt, a bíróság a jog fennállását ítélettel megállapította (közbenső ítélet) (Pp. 213. § (3) bekezdés.

A bíróság a perköltségről az eljárást befejező határozatában dönt.

Az ítélet elleni fellebbezési jogosultság a Pp. 233. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2019. szeptember 10. napján

██████████
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő